

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Sermo de beato Bernardo

[urn:nbn:de:bsz:31-300764](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300764)

empta a iure nature vt imaginat apparen-
tia legis, sed fuit exempta a iure gentiu. ex
quo captiuitates et seruitutes emanat. in
fra eodē ca. v. **D**ecimus defectus est
q̄ nō distinguitur inter habitū et sūū. Si-
cut distinguit porretanus in libro sex pri-
cipioꝝ. Nam aliter cōsiderat maria vt ha-
bituatur in vestitu deaurato psalmo. clūū
et sic se habuit a principio sui. Aliter vt si-
tuata habens in manibꝫ vultimenta vetu-
sta vt dicit falsa mathesis, quod nō signat
veterē hominē mariā induisse, sed euange-
licam paupertatē. **D**ecimus septim⁹ de-
fectus est q̄ nō distinguitur inter superficies
et medullā. Vel sensum in quo fit et sensus
quem facit. Ut distinguit in ca. martino.
i. q. i. p. Hieronymū. Nam multa sunt sup-
ficie contra sacra scripturā expresse quæ ta-
men sunt catholica. et eorū opposita hereti-
ca. Horum enī est ecclesiā approbasse om-
nia dicta sanctorū, sed non vt superficialiter
sonat, nec in omni sensu quē faciūt. **U**-
ltimus defectus est q̄ nō distinguitur inter
causam totalē et causam partialem sicut di-
cit auctor de causis p̄positione prima et cō-
mentator ibidē. Nam lex concupiscētie p̄pa-
gantū nō est causa totalis vt peccatum
originale sit in carne vel in anima p̄pagate
prolis. Hec sequit hoc est p̄pagatum s̄m le-
gem concupiscētie, ergo in peccato origina-
li. Unde non sequit formaliter, tres pueri
sunt i camino ignis, ergo patiunt ab igne
ergo nec sequit formaliter. **A** propagat in
igne concupiscētie ergo patitur originale,
licet sequat de lege cōmuni. Maria autē
fuit concepta de lege priuata spiritus san-
cti que prima cōcepta fuit hodie sancta in
suis originalibꝫ principiis s̄m Anselmū.
Hodie concepta est stella celi, hodie conce-
pta est palma virginū hodie concepta est
ianua celorū. **I**gitur triplex conceptio
marie videtur hodie celebranda. Nam ho-
die fuit concepta vt in suo originali prin-
cipio. Hec sequitur ibi affuit libido pro-
pagantū, ergo peccatū in prole propaga-
tur vt supra. **S**ecūdo fuit concepta in car-
ne mūdissima. **T**ertio in creatione et infu-
sione anime. Et d̄ istis hodie celebratur fe-
stum. Hec sequit. **N**ō fuit hodie illa vel il-
la cōceptio, ergo non debet hodie celebrari
nam ecclesia de p̄suetudine habet anticipa-
re vel postponere festa ex certis causis et rō-
nabilibꝫ, alias nō posset rationabiliter ce-

lebrari in die lune cum cadit in dominicā
quod est falsum. Item alias nunc celebran-
da esset octaua in qua cantat hodie sicut i
die. Item tunc nō esset hodie celebrandus
festum cōceptionis p̄ sanctificatione, quia
quo tempore fuit sanctificata ignorat vt
dicit sanct⁹ thomas tertia p̄te sūme. **E**t
sic inquit theologia, patet q̄ rationes v̄re
nō sūt insolubiles. **T**unc rex de folio
suo ptulit litas sniam in hec verba Ansel-
mi in epistola cōceptionis virginis. **E**ru-
bescant omnes in sensu, qui tantū diem
tanta mysteria ac sacramēta, tenebris igno-
rantie excecati, ideo respuunt celebrare q̄
viri et mulieris copulatio, in virginis cō-
ceptione consistit. **N**ō enī est verus amator vir-
ginis, qui respuat colere diē sue cōceptionis
Hec Anselm⁹. Qui virginis veros amatores
nos facere dignet dñs n̄r Iesus dei patris
et ipsius virginis marie vnicus filius, qui
cum eodem deo patre, et spiritu sancto vi-
uit et regnat in secula seculorū Amen.

Sermo de sancto

Bernardo edictus a magistro Johāne de
gerfon cancell. parisiē.

Allecite me floribus, stipate me
malis, quia amore langueo.
Scriptū ē in epitaphio sp̄s
si et sp̄se quod ad exercitiū diui-
ni amoris p̄positū est, et ab il-
lo cui nūc sermonē habituri sum⁹ diuini
verbis expositū, quod et nūc legit ecclesia i lau-
des singularis sp̄se xp̄i virginis gloriose
Can. ii. c. **S**i nō capit amoris v̄ba frī-
gidū peccat⁹ vt scriptura loq̄t (amoroſe bern⁹)
Si te eodē teste liguagū amoris n̄ amās
nō intelligit pl⁹ q̄ latin⁹ barbarū, q̄ pacto
spes erit d̄ algido, imo gelato pectore meo
q̄ amoris vnq̄ flāmantia v̄ba depromat,
q̄ eloquiū ei⁹ sit ignitū vehementer, q̄ ver-
bū instar belie vt facula ardeat. **N**ecessari-
us ē igit ignis ille amoris quē dñs misit i
terrā volens vehemēter accēdi. **N**ecessari⁹
dixerim tū vobis ad capiēdū verba amor-
is, nūc p̄cipue mibi ad illa capiēdū simul et
loquendū. **T**e v̄o beatissimū bern⁹, esse
vnū ex p̄sortio ignitorū illoꝝ spirituuꝝ q̄s
seraphin scriptura noiat ego pia fide tenēs
obsecro iā et obsecro p̄ amorē tuū, q̄tin⁹ sū-
pro calculo ardētī de altari illi⁹ cui⁹ ignis
est in syon, et caminus in hierusalem, qui
est non cupido falsus, sed verus dilectōis

Sermo factus de sancto

deus et ignis consumens est: tu labia mea tanges purges. Tu insuper pectora nostra omnia succedas ad amorem illum quo te olim lambuisse et arsisse feliciter te ducente infra docuimus. Exorabimus simul amaritatem illam tuam et amaram deam. que quidem decet. Ego mater pulchre dilectionis. Cui supplex presentiam illud angelicum Ave gratia ple. etc. Fulcite me floribus. stipate me malis quia amore languet. Vox ista viri patris et fratres vox amantis est. Amantis non qualiscumque amantis. sed eius quem vulgus loquitur. qui amat per amorem qui philoprotus est. Cum vero inter anime passionem nulla vehementior sit quam amor (ut ab experientia sumpsit Cicero) nulla insuper violentior. nulla rapacior: et que minus sinat animam esse sui iuris. Nam est exactissima faciens ut ait Dionysius. iij. de di. no. sicut amorem perversum et improbum nullum crimen excedit in vitio. sic amor casto et bono nulla virtus equat in precio. Alioquin quomodo statuisset egregius doctor Augustinus. et aduerso duos amores bonum et malum esse qui si totidem precipuos conditores et rectores duarum civitatum. vnius diuine. alteri diabolicæ. nisi quia amor bonus inter virtutes et malus inter vicia principant. Proinde vterque amor sua actione feruida languere hic quos possidet cogit. quis aliter et aliter sic ut amor hereticos manifestat in malo. et vox nostri thematis in bono. Cum autem sancta sponsa dei loquitur Fulcite me floribus stipate me malis quia amore languet. Et quidem de amore pueris erit scilicet pars nostri sermonis huius. si hora et vestra expectatio tulerit et hoc sub voce querula et lugubri christianitatis languore suum in membris pessimis et hoc amore deploratis. Primam vero partem sibi vendicabit vox amantissimi et deo amantissimi Bernardi: tum ad sui laudem. tum ad nostri edificationem. Introducta itaque persona eius iam beata atque secura. tanquam ipsum de amore suo in hoc mundo loquentem audiamus. Ita enim texere meditatatus sum doctrinam de amore: quatuor iocundior esset ad audiendum. facilius ad credendum. maiestate sua dignior. et inuidie habens minus ad imitandum. Quis enim sibi congruentem amoris magistrum usurpauerit. cuius facta omnia et scripta scintille sunt quedam ignee amoris: Auertite igitur paulisper mentes a me et ipsum Bernardum non me loqui putate.

Fulcite me floribus castorum desideriorum: o beati amorosi omnes spiritus Stripate me malis odoriferis/pulcherrum ordinatarum operationum. quia amore languet. Ecce autem mea dum aduena ego sum in terra peregrinationis mee/circuibat et querebat quem amaret. Neque enim absque amore diu vivere omnino poterat. Cuius stimulus. nescio quibus iam ab incunte etate configebat. Cuius igne carpebatur. ut in has gemebunda suspiraret voces Fulcite me etc. Obtuli anime mee coram in prospectu per portas sensuum. Celum et terram et mare et omnia que in eis sunt pulchra et speciosa valde. Pulchritudo in formis corporum. et ordine congruo partium. cum quadam coloris et lucis suavitate. pulchritudo in numeris sonoris et canoris. pulchritudo in tangibilibus. pulchritudo in gustabilibus. pulchritudo in odoriferis. que omnia convenienti proportionem suam intra mentem allicunt. Et dicebat anime mee. ecce hec sunt amor tuus. Fulcite te his floribus. stipate te his malis. Et ne ultra plagaris quia amore languet. Quid refugium quid faciem obducis. Refugiebat enim (bene sensi) aspuebaturque monitus meos/cum his omnibus que in eis erant intus ad eam per corporis mei sensus. Ipsa nimirum doctrinam alteri amoris susceperat. adhuc serena cum nubilis ab ancilla tua deus noster mare mea. in gremio ecclesie sancte tue et a spiritus sancto tuo. Qualis hec doctrina erat: erat fides catholica. que mox ut excreuit. mox ut gressus figere potuit. duxit animam meam ad fontem purissimum et serenum sancte tue ecclesie in qua peritus ut vidit anima mea se et faciem suam velut in speculo quodam mundissimo ipsa repente sagitata et in oculis suauiter ardentes diuine pulchritudinis dignitatis honestatis atque dilectionis. instar narcisci. de quo poete fabulantur. Ex illo delere statuit anima mea a corde suo omnem pulchritudinem rerum gestarum. Omne cepit amorem alteri a tuo/dedignari. Lepit redere quotidianam hanc formam. hanc enim tantam de propria dignitate decore et nobilitate presumpserat fiduciam. Tam superba de amore (ut vulgi vox est) facta erat: ita ut nullum nisi omnipotentissimum sapientissimum ditissimum et pulcherrimum super omnia amare dignaret. magna sed bona superbia. Quid mihi et tibi ait o homo quid mihi et tibi ad pulchritudines istas reze materialium: Quid ad amorem earum quas equum nobiscum in facultate sua bruta habent. Esto

pulcra sunt omnia. Esto speciosa et amena et digna diligi. Quamtu supereminet pulcritudo et decor illius qui fecit omnia: Si in vestigio. Si in ymbra. Si in nutu quodam et odore: hec violentia inest ut se amari tanta importunitate tantaque rapacitate compellant: ubi tamen aculei graues sunt: ubi plus aloes quam mellis habet. Noli mirari se res ipsa a qua profuit hec omnia sua vi me trahit et dignitate me allicit. In cuius amore tanta delectatio est. et cuius conuiuius non habet amaritudinem sed leticiam et gaudium. Iste est deus meus. cuius vulnerata charitate ego sum. sibi me elegit. me totam habebat. sibi me dedit. Verum quod diu: heu tandem aberit. Et quousque usque quo vociferabor vim patiens et non exaudierit: Quero eum misera nec inuenio. vulnerauit me et abiit. Adiuro vos filie hierusalem ut si inueneritis dilectum meum: annuncietis ei quia amore languo. Et ita vere elanguit anima dum hoc modo assidue suspirat ad deum suum. Eratque languor fortissimus. adeo ut macrescerem et marcescerem totus displicebat quicquid agebam. que quid videbam in seculo. Et tunc ego ad animam meam. Certe anima mea adhuc rudis es in amore nec satis erudita. propterea forte non venit ad te dilectus tuus. Vis introeamus scholam aliquam que doceat nos modum quo amandus est amicus tuus: deus noster. Nam quod sine modo est: placere quomodo potest: Quod si quod res alias vitiores: ars addit et proficit. quanto minus rebus huic diuinitate et qua sola optime viuifit existimandum est artem non deesse: Annuit ipsa. Venit ergo non tam gressu corporis quam studio sedule inuestigationis: ad scholas varias: interrogavi de qualibet. Numquid non ars amoris doceret in ea. Responsum accepi a singulis voce confusa et rauca. Docemus amorem. Sed in veritate comperi dum pergerem ultra querere. quod non erat amor ille. ut est amor dei nostri. amor castus quem querebat anima mea. In schola vna docebant homines amare. in illa voluptate. in alia mundana aliqua vanitate. Quin etiam schola illa que videbam honestius instituta: schola literatoria. schola scientiarum variarum referebat ad cognitionem omnia. nihil ad amorem. Docebant illic sedulo adolefcentes et senes. cum iunioribus de rebus querere. disputare. libros euoluere. ve-

rum a falso acute discernere. In his tunc mergebatur intellectus. sed affectus peculiaris erat. peculiaris sine affectione peculiaris valde. et exul in terra deserta inuisa et inaquosa. In terra saluginis a malicia habitantium passionum in ea. In loco horrois et vaste solitudinis. extra terminos conuersationis illius de qua dictum est: Nostra conuersatio in celis. Nunc reuertor: pedes ego Bernardus ab his scholis. et aggravata est valde anima mea studiis earum. eo quod ita affectum suum vel deprauabant. vel intolerabili prosus vanitate ardidissimuz relinquebant. Et dehinc et impetore altum trabens suspirium. Filij inquit hominum usquequo graui corde ut quid sine affectione de affectibus iudicatis. ut quid loquimini sedule de dilectione sed non idiomate dilectionis: dum careris dilectione illa: pro qua si dederit homo omnem substantiam suam: quasi pro nihilo despiciet eam: quanquam ubi docet illa: Docetur dico non lingua propria affectuum. ubi reperitur: Quis eius mihi scholam ostendet: Fulcite queso me floribus. castorum eloquiorum vos quicumque potestis. et potestis soli qui amatis. Stripate me malis ordinate charitatis quia amore languo. Sic lametabatur anima mea. sic languebat turgida amore: querebatur schola: quo pueniretius ea in arte bene amandi et amore: seruandi pariter et agendi redderet instituta. Tu e celo intonauit dominus voce grati ad aures suas introitus ut religionis schola peterem. Credo quod magis ad illuminationem affectus quam eruditionem solam intellectus religio statuta est si recte manet instituta. In qua rursus ab initio collocatur securius feruor amoris nouum quam in solitudine. ne tenera adhuc anima offendant in illud maledictum. ve soli. quia cum ceciderit non habet subleuantem. Parauit confestim animam. gerebam circiter vicesimum secundum annum. Anno domini. De. xij. Et a constitutione domus Cisterciensis. xvi. dum cum socijs amplius triginta religionis schole me subdidici. Sed quilibet religioni et quo fine: Religioni inopi austere regulari. non quales heu multas intueor corruptiores quam seculum. Corruptiores in comestationibus. in lasciuia morum. in effreni cuiuslibet discipline regularis abiectioe. ubi fere nihil de religione propter nomen ficticiu aut propter vestem. et nescio quomodo sancta cantica. nihil deuotionis plurimum tedium et veritatis habentia. Porro finis me sol-

A

B

fuit amor dei. vt in me genit⁹ a gratia dei/
 cito nasceret. et natus fieret viuax fortis et
 feruidus. omnia potenter exuperans sua/
 uisq; et sapiens. Nam religionē profitens
 si quicq; aliud intendit/ aut cibū gloriā
 vel opes quas sibi negabat seculū/ quidni
 successus turpes habeant/ ea que tam fedo
 initiata sunt principio. **S**ed ad me redeo
Dox vt religionis scholā introgressus
 sum/ suscepit me in primis vt mos habet
 locus nouitiorū. in quo cōuersatus aliq;
 diu/ gradū proficientiū ascendi. Nemo ei
 repente sit summus. Tandem promouen
 te deo de virtute in virtute/ ad pfectiones
 assumptus sum. **P**rimo velut animalis.
Secundo vt rationalis. **T**ertio vt spiritua
 lis. fm tres status studentis ad amorē dei.
 quos transcripsi p epistola; ad fratres de
 monte dei. **C**onformiter etiam ad tres
 diuini amoris gradus. quos notauit libel
 lus meus de diligendo deū editus. **P**rim⁹
 locus est schola discipline et contritionis.
Alter schola sanctimonie et meditationis.
Tertius est schola solitudinis intime et cō
 templationis. **I**n primo vtetus amorosus
 languet amore. debinc moritur amore. de
 mum tertio viuat amore. **Q**uonia par
 turitio amoris fit cū dolore languido. hoc
 est in rixa passionū. **D**ebinc post eius par
 turitionē mortificatis passionib; moritur
 vtetus homo. sicut in parturitione **B**enia
 min **R**achel. **T**ertio tandem amor natus
 adolescit et crescit. et ex illo anima viuat cū
 apostolo dicente **V**iuo ego iam non ego.
 viuat vero in me ipse. **I**n primo bellum
In scōo inducie. **I**n tertio par. **N**ihilomi
 nus dum vita mortalis agit in amore hec
 omnia p̄mittim̄ insunt. bellū. inducie. par.
 rursus bellū. rursus inducie. par vicissim.
Nam confusa sunt hec omnia spes metus
 meror. gaudiū. vix hora vel dimidia fit in
 celo silentiū. **I**n hunc modum sub alia
 metaphora exardescit et crescit ignis diuini
 amoris. **T**orret primo vehemēter cum
 multo fumo carnaliū desiderior; et flāma
 non nisi rara raptim emicat. debinc flāma
 rapacior ecurgit uoluta fumo fantasma
 tum. licet ad postremum velut in carbone
 suo nitet. tranquillus ardet depuratus ab
 omni fumositate tum passionū. tum fan
 tasmatū. **H**oc vero ferreū et trāquillū di
 lectionis incendiū. priusq; attingeret aīa
 mea/ priusq; amorē conceptus enixa esset

quib; nō ego languorib; extenuatus sum
 quib; nō vetatus dolorib; **Q**uoties ego
 ad sanctos sanctasq; homines. quoties ad
 patres et fratres meos simul in xpo degen
 tes/ querulis vocib; plangi **F**ulcite me flo
 rib; sanctar; orationū vestrar;. stipate me
 malis exemplor; vestror; quia amore lan
 guo. **C**ognitus est nimirū mos ei⁹. imo
 more veterano vult hec infelix et suadet.
 quid dico suadet/ vi agit/ vt prostituat des
 cendem aīa mea. **A**trahit videlicet corru
 ptiores sordidissimos improbissimosq; p
 dones animar; incautar;. **N**ūquid nō oca
 lus predo nequā qui depdatus erat aīam
Dieremie/ **T**actus preterea et gustus et lin
 gua et aures/ heu q; violenti sunt seducto
 res. **A**pprehēdit quilibet palliū aīe mee et
 subdole blandies **D**ormi inquit mecum.
Redamat aīa mea ore synderesis in quo nō
 inuētus dolus. sed nec inueniri pōt. **R**elus
 cratur manib; p̄sentie **S**eorsum vos ex
 clamat. abite hinc in malā horā vestrā fal
 lacissimi deceptores. **N**escitis forte qualis
 ego sum. **E**go ne talis meipam sub vestra
 libidine p̄stignā turpiter exponā. **E**go
 ne ludibriū vobis ero risus et opprobriū.
Nō est ita cōsiliū. alias querite si quas in
 ueneritis q; vestris credat malefualis blan
 dicis **E**go vos respuo despicio et cōspno
 phi de vob;. **I**ta aīa mea ad illecebras car
 nis. **E**go autē **B**ernardus/ ad meipsum
 frequētius istud inculcā. **B**ernarde ad
 quid venisti/ **A**d quid venisti **B**ernarde.
Amirū tu venisti ad amoris casti scholā/
 in qua docearis amare deū; ex toto corde
 ex tota aīa et ex tota fortitudine. **N**ihil er
 go tibi cū carne. rixas eius perfer viriliter.
Silebit tandē. cū nunc grauitur molesta
 sit atq; cū oblectamēto obsequet tibi. **S**
 quid/ **N**on tantūmō timores intus et rixe
 sed foris pugne. **N**onū est quāta me impu
 dentia bis mulieres infelices nudū aggress
 se sunt. q; vt clamaui latrōes et socios exci
 tauī. **A**ltera vice/ vetulā hāc carnē meā/ q;
 ex visu mliercule stimulabat me acri⁹ solis
 to. ego demersi collo ten⁹ i aquā algidā vs
 q; dū misere ad mortē obtor; puit. **T**alis
 b⁹ aculeis i sui pturitōe exagitat⁹ amor me
 us/ sepi⁹ i febiles erupit ciular⁹ vagū usq;
Et ego multū flēs et amorē meū quasi la
 thymis iam balneās loquor cū apostolo
In felix ego homo quis me liberabit de

Et

corpore mortis huius gratia dei per ipsum christum dominum nostrum. Scio enim quod aliter continens esse non possit nisi deus det. dat autem exercitibus se et querentibus. propterea Fulcite me floribus orationum vestrarum. o sancti sanctique omnes stipate me malis spiritualium charismatum quia amore languo. **T**alis fuit statum meum in schola partitionis. qua in re si nihil modo parior in gloria. coparior tamen tibi o quis quis es generosus adolescens bone indolis. quisquis egregio et casto/arte bene amandi novitius adhuc addiscis. Didici ex his que passus sum pugnata tua sed fortiter age precor. Precor hac veterem foetidam carnem tuam animosus euince. Ego meipsum tibi prebeo in exemplum victorie. sperans corone. Tu me sequere. tu exprobre crede. credis huiusmodi. pacatissimum afferet nisi victus fede subcubas. Alioquin iugi miseria torqueris acerriusque pruritu/etiam in senio/dum a male suavis danabilibusque titillationibus ab illecebris fouere sanareque te putabis. **T**erum super omnia te moneo placere adulescentem et repetens iterum. iterumque moncho. caue tibi a consortio hec adolescentium. vel virorum eius ratorum. sciens quoniam corruptum bonos mores/psabulariones pessime. quanto magis attritione operationesque. **M**ores. o scelera imo o mores. o scelera sceleratissima quoniam societas illa formidanda est de contagione pessima. quam naturali federe ac institutione mutuo decebat esse castam atque securam agente hec corruptela bestialium eorum que omnino potens nature deus. non respiciat male perdet. iuste quidem quia et ipsi quoniam ne phadissime pdant quos seruare instituere que debuerat sic fidei sue traditos velut angelice puritatis iuuenculos. **V**erum tu adolescens inclue/has pestes monstrificas/ non minus effugito/que fame tue/que castitatis tue/imo que vite tue/certissimos hostes. **O**d si vim parauerint obnitere reclama palas eloquere palam ostendito vererno sam banc beluam ignibus psequenda. clama mecum. latrones latrones. **D**enique in omni tua afflictione dum amore castum et diuinum parturris. ocium peccul absit. **O**cia si te. **S**it quoque refugium ad lectiones. ad ieiunium. ad orationes. **N**on enim vincit hoc demonium/nisi in ieiunio et oratione. **D**ic in hac parturitione tua dic deo et omnibus eius ex intimis precordijs anime tue. **F**ulcite me floribus castimonie. stipate me malis puritatis san-

cte que amore languo. **T**ali languore torquebar. tali pompa rubebar pariendo amore dei iam conceptum. **Q**uidni igitur languore hunc feruidum/mors si aliqua sequeretur. **Q**ualis mors? mors alterutris ex hoc amore duplici. mors amoris aut carnalis aut spiritualis. **S**ed dicamus melius que carnalem spiritualis amor strauit. calcavit exanimavit. **D**e quo vere dictum est Fortis et mors dilectio. **P**erpendo quomodo enecata est in me dilectio et delectatio quelibet corporalis. quando ad cibum ibam sicut ad tormentum. quando sagimine concreto incaute operposito/vsus diu sus per butyro. **Q**uando subinde ad ipsa luxurie blandimenta/ego vel sola recordatione percutiebar horrore/abominans ea tanquam sanie putrem fetidamque. **E** mortua igitur veterana carne mea felici morte. que vitam non abstulit sed mutauit quatinus renouaret sicut aquile iuuentus. **A**more dei pridem conceptus enixa est anima mea. obstetricate penitentia cum suis sodalibus. **S**uccessit in secula schola/meditatione sedula famulatrix. que nato amori/lactantia ac gerule fungeret officio. **E**st itaque meditatio fortis vehemens atque perseuerans mentis attentio ad aliquid inuestigandum. **N**one fortis ac vehemens attentio que potest mel fugere de petra. oleumque de saxo durissimo ad amoris sui nutrimentum. imo ad raptum facit. **E**st autem raptus vehemens occupatio virtutis superioris cum totali cessatione virtutum inferiorum aut saltem cum debilitate notabili. **I**n hac meditatione iuxta alterum typum exardescit ignis diuini amoris. propheta dicente. **I**n meditatione mea exardescit ignis. **H**oc fit valido fletu assidue considerationis. stridente et vniuersa virtute tota ignis huiusmodi. **Q**uoniam ex materia iam preparata et quasi desiccata ab humore grosso carnalitate/flamma purior erumpat et emicet. **H**ec meditatio nonne mihi satis ab adolescentia familiaris exaruit quoniam frequenter ea que corporeos sensus circumstant/bant/me percelleret vel ignorare vel prorsus negligere. **T**estudo et fenestra celle nonicorum. et lacus lausane. et cella mea et alia multa fide hinc faciunt quorum mihi consideratione nulla erit. **H**ic mihi solitudo placet hic inter querere et sagos magistros et doctores meos/gratior et crebrior illa conuersatio mea. illic ea omnia que fomentum prestant amori diuino/colligebam. fugebam. dirigebam. aut iam collecta reuomens ruminabam. quorum

Sermo factus de sancto

odoroem postmodū dedi scriptisq; reliqui
psertim sup cantica. et in meditationibus.

E

Ego quippe mecū ipse et ad deum nūc
hoc nunc illo modo meditans fabulabar.
Quis ego sum dñe? Quis rex vniuerse
creature vt digneris te amari a me? Quid
dico digneris. cū tuīpe terribiliter iubeas
vt amem te. et minaris eternas miseras si
nō amauero te? Te quē amare fructus sū/
mus est. sūma nobilitas. suauitas incom/
prebensibilis est. iocundissimaq; dulcedo
Jubeas vt diligam te. Diligā te igit domi/
ne fortitudo mea. diligā nō q; amore meo
egeas. sed quia idipm vis et iubes. fiat qd
vis. fiat qd mandas. exurge domine in p/
cepto qd mandasti. diligat te quicqd i me
est. tota virtus mea. totū cor meū. tota ani/
ma mea. desideret teipm qui totus es desi/
derabilis. amen te totū. cui me totū nec se/
mel debeo. Nam debeo quia nihil eram et
fecisti me. debeo quia perieram et reforma/
sti me. millesies mortē meruerant peccata
mea. sed debeo millesies et amplius. q; mi/
ra tua magna est super me. et cruiisti millesies
animam ex inferno inferiori. etia; anima
mea tepida et euomi digna. aīa arida ni/
mis in amore dei tui. anima ingrata bene/
ficijs eius. Appello te. respōde mihi. si qd
piam amore tuo sic arderet/ vt omnia lar/
giret tibi gratis nōne diligeres eu;? Quid
si vltra omnia sua donaret et seipm. nec so/
lum donaret/ sed insup pro te redimēdo a
morte/ mortē ipse durissimā vltro pferret.
nō adeo obduruisti/ vt posses talē sic amā/
tem redamare. Atvero deus tuus ille talis
est. qui nō pusilla aliqua bona/ sed hoc ce/
lum hanc terrā; hoc mare et omnia que in
eis sunt/ tibi cōtulit. sed et pprio filio suo nō
pepercit inquit apostolus su;? sed pro no/
bis omnib; tradidit illū. quāto magis nō
omnia etiā nobis cum ipō donauit? **A**t
respondebit fortassis tua vel ingratitudo
vel auaricia. non mihi soli inquit ista do/
nata sunt. p;pterea nō sunt amoris erga me
singularis indicium. Falleris anima mea
sciueris quia tibi multo copiosius benefi/
cium collatū est. Itaq; finge tibi vnice hoc
celum et hanc terrā; datas esse. deū insup
pro te sola redimēda carnē et mortem susce/
pisse. nūquid solitariū; hoc munus grāde
malles esse q; cum multis? Nūquid homi/
nū omniū parentū et affiniū. nūquid etiā;
angeloꝝ cōsortio/ velles nō gaudere? Nū;

quid eligeres munerū tuoꝝ nullos eē par/
ticipes? Nō ita sapi; anima mea/ vt hoc sa/
pis. Cur ergo nō diligis diligentē te/ et ta/
lem et taliter diligentē. qui amari se et iubet
auctoritate et rogat caritate. aduersitate co/
git. allicet prosperitate? Cui vox illa con/
gruit/ si ad purū; reducat. dies noctesq;
me ames. ne desieris. me somnics. me expe/
ctes. de me cogites. me speres. de me obles/
ces. mecu; tua sis. meus fac sis postremo
animus quando ego tuus. **T**alia olim
plura mecū meditabar vt columba. **H**unc
ad vos mihi exhortationis sermo est/ qui
inter pficientes computandi estis. ad vos
quos edomita iam carne quāto satis est
ad meditandū; conuenit satagere. **T**oris
conatum neruis ad amorem dei nutrien/
dum augendum proficiendūq;. **N**on vos
abducatur oro vel ignauia et recordia vel
amor solius illustrandi intellectus. q; ne/
glectus sit affectus. quem sicut maxime re/
spicit virtus et meritum/ ita precipue colē/
dus est. **A**tsero dicetis. nos certe ad stu/
dendum positi sumus. nos ad scripturas.
intelligendū;. hoc est nostra vocatio. **H**oc
nec ego nec reprobo fratres. nihilominus
testimoniū; perhibebo vobis quale posu/
tum est in epistola mea ad fratres de mon/
te dei/ q; scripturas sacras nullus vnq; ple/
ne intelligit qui non affectus scribentium
induerit. **E**t quales affectus? virtutū; qua/
rum regina et mater ipse est. **D**eniq; fm mē/
suram dilectionis/ consequitur magnitud/
do reuelationis diuinorum preceptorum.
Flolo mihi credideritis nisi hoc insinuet
deus ipse dilectionis. dum apostolos di/
xit amicos. quia omnia quecunq; audiui
inquit a patre meo/ nota feci vobis. **F**imi/
rum a natura opatiū est q; secreta nostra oc/
cultamus hostib; amicos reuelamus. **S**u/
per inimicos meos prudentē me fecisti in/
quit ille cui incerta et occulta sapientie sue
deus manifestauerat. **C**ausam subdit me/
ditationē et amorē diuinorū; preceptorum.
Quis preterea negauerit qn amare sit
quoddā sentire quia amor insup quedam
spūalis existat pceptio? **S**entire vero co/
gnoscere est non minus q; videre. **E**t sepe
tanto ampli; et certū; quāto tactus et gust;
ab obiectis suis perceptioꝝ ac iocūdiorū;
actualitate mouent. **N**onne mellis dulce/
s et ignis caliditas et odorū; suauitas/ me/
lius gustu tactu et olfactu/ q; visu dinoscū;

B

Non aliter anima suum gustum habet su-
um tactu olfactu in sup/ ex amore. Rursus
si beatitudo hec debetur mundis corde q ip
si dei videbit. et hec mundicia nullo pacto
melius/nunq̄ sincerius et efficacius fit q̄
p̄ successionis amoroſe depuratiua actio/
nem/ vt maiorem amorē amplior/ cōſequa-
tur cognitio necesse est. Porro vbi amor
ibi oculus. vbi vero oculus ibi intētio. et
vbi intēderis ingeniu valet. quare ad ve-
hementiore amorē/ valētor effulgebit co-
gnitio. Deinde virtus vnica/ fortior ē se
ip̄a displa. Ergo ergo virtus cognoscitiua/
q̄ro in se collectio/ tanto fortior. Nihil ac-
plus q̄ amor vniciōem hāc opatur. Plus
ra sunt in hac snia. naz quis nesciat ex hac
calefactiōe forti/ ignē lucentē erūge. Ita ex
amore cognitio generatur. Dicentis pre-
rea fortassis amorē vos h̄re dei q̄stū suffic-
ad p̄ceptū. Vellem etiā nos h̄re q̄stū suffi-
cit ad p̄fectū et p̄fectū. qm̄ in via dei non p̄-
gredi/ regredi est et magna plane iam imp-
fectio est/ et p̄riū serui pigri/ nolle niti eē p̄-
fectū. Cetero caute obſegro. dū mēs rez
manet arida a pinguedine spūs. dū suauis
tate diuini amoris destituta languescit/ ne
randē ip̄a redeat ad oſola/ nūcūlas quas dā
fedas et carnales indignas se. Verū quip-
pe est/ aiām absq̄ cōsolatiōe diu stare non
posse. q̄ si desit cōsolatio spūalis q̄ gustata
desipit omnis caro/ et quā solus p̄stat amor
dei/ quis facile nō agnoscat q̄ p̄uo lapsu/ et
lubrico/ delectatio carnalis obreperet timē-
da est. Quis nō extimeſcat illā apli expro-
bratiōem. Cū spū ceperitis carne cōsuma-
mini. Profecto absq̄ amore di seruido/ nū-
quid tuto venient solcite et misere hui⁹ ob-
litiō vite. qm̄ male vincitur delectatio car-
nalis/ delectatione silt carnali. sed aliter po-
tius. Solus amor dei/ clauus est qui cla-
uum amoris impuri debet retinere. Et
o fratres si vel tenuiter et in rapu quodam
gustare donaret et videre/ q̄ suauis est dñs
si fas esset exclamare ex affectu p̄bato et ex
pro/ ſentiendo cū p̄pha. Quemadmodum
quidaz ex vobis p̄nt. q̄ magna multitudo
dulcediuis tue dñe quā abscondisti timentī-
bus te. Tederet affirmo ariditatis istī⁹ in
affectu/ cū eruditōe q̄ralibet intellectu/ pu-
deret aiām tādiu languisse. eā fuisse sic ter-
ram sine aqua deo. sine aqua sapie hoc ē sa-
pide saporose scie. Puderz et postremo pei-
mā nōdum litterā alphabeti huius scie af-

fectualis didicisse. Ita q̄ liberet exclamare
cū vno et magno scrutator/ ibi sed nō abs-
q̄ affectione. Sero te amant pulcritudo
raz antiqua et noua Sero te amant. **Q**
si liberaliori dono/ vehementioris exerci-
tio/ datū esset amorem v̄m extēdere/ ad il-
lum quem tertio loco noiauius amoris
gradu/ ad amorem erraticū. et qui ad sup-
mentales rapit excessus. p̄fecto iaz vos cū
regina saba nō haberet/ vltra spūm p̄ ma/
gnitudine vel deuotionis vel exultationis
vel ammiratiōis. Nam amor/ dum p̄ cō-
templatiōis obsequiū in tertia schola/ buc-
usc trementi/ robur accepit. assumit. iun-
git et vnit aiām/ tanq̄ spōsam/ deo suo spō-
so. vt sint iam nō duo sed vn⁹ spirit⁹. Et iā
verius est aiā in deo quem amat/ q̄ in cor-
pore qd̄ animat. nam ibi verius conseruat
Ita aiā q̄ prius appellabatur turtur et
colūba p̄ gemitu et meditatiōe/ q̄ vocatur a
mica et filia p̄ subarratiōe et adoptiōe/ iam
dicitur sponsa introducta in cubiculum re-
gis ad fruendum cupitis amplexib. Illic
ip̄a cōcipit et firverbigena. gignit itaq̄ ver-
bum obūbrate sibi virtute altissimi. et i vir-
ginali vtero superioris portuuncule mentis
sue/ q̄ noiatu vel scintilla seu apex ratiōis
vel ip̄a synderesis. cuius integritas viola-
ri nec in demonib potuit a deo iugiter vir-
go p̄seuerat. Perget aliquis q̄rere quid
est verbū gigni ab aiā. Accipite sicut olim
respondi q̄ sola hoc docet exp̄tīa n̄ doctri-
na. vnctio nō lectio. Uis h̄ māna abscondi-
tum q̄le est agnoscere. Gustate et vide. primū
gustare post videre. Ego igitur vos om-
nes in amore ammonitos velim vt ad hūc
gradum nitamini ambulantes de schola
cōtritiōis et p̄nie. in scholā meditatiōis cō-
sanctimonie et tāde in scholā solitudinis is-
time flagitātes crebro deū et sc̄os sanctas
q̄ omnes p̄ verba aiē hoc amore vulnera-
te. Fulcite me florib. stipate me malis. qz
amore languet. **H**ec tāta dicta sunt re-
uerendi p̄res et viri doctissimi de amore bo-
no/ faciente citatem dei in nobis. et h̄ sub p̄-
sona amorosi nostri deuoti Bernardi. tuz
ad cōmonitiōem nostrā. nū ad sui p̄coniuz
Ebat subinde ps altera xp̄ia
nitatē introducere de suo lāguo
re lugentē quem furor filioz/ n̄
tā amātiū q̄ amentū seu demē-
tium/ suscitauit ad augetz. **C**reor tñ ne
post verba et gustum suauissimi amoris
FR

vos tam insuavis materie cōturbaret a cer-
bitas. Querculis quippe verbis / quid op⁹
est. vbi tantas factorū strepitus / tātus fra-
gor auditur / cōclamāte xpianitate tōra qz
amore languet. Amore quidem seuo et p-
uerso in membris suis. cuius amoris ad p-
cedētem tanta est q̄sta esse pōt disparilitas
¶ Primus vnit diuisos. iste conuicissios
diuidit. primus nō querit q̄ sua sunt. Iste
etiā aliā diripit. vtrūqz cōmitat cōtritio
et meditatio. Sed cōtritioz infelicitas h̄c
infelic cōtritio in v̄is istius. meditatio q̄qz
iniquitatis in cubili suo. q̄ astare facit oī vie
nō bone et maliciā nō odire. Ac p̄inde nō
in cōtemplatiōem cadit hec meditatio. sed
tota in cōfusione versat. hōrēdo scismate
q̄ xpianitatē lacerant. ¶ Amor iste ad se
ipm qm̄ hoīes seipos amātes vt sine fede
re sint / cōc est. qui qm̄ ad seipm cōtrahitur
se vel alios quō dilactaret. Cū p̄terea ire
p̄tētiōes rixē animositates cōtumelie. v̄nō
cōsuetudines babilonice. noli q̄rere causā
alterā / p̄ter amorem sui. Sed accendit do-
minantibzū passionibz / quid mali deesse
quid adesse boni spabit. ¶ Adde qz amor
sui qz meditari nescit legem dei. sed vel nu-
mi v̄l cereris et bachi et veneris. null⁹ ad
hec mala pellenda p̄t exitus. cōuoluāt fe-
re oīa tenebris. multi quoqz. qz nec ppriam
nec alioz vocē intelligunt in hoc negocio
turbido z ceco luctuosissimi scismaticis / tu
multuanfimiurjs agūt. hostes a domesticis
nō secernūt z q̄s deuenire solet pugnātibz i
tenebris Cuius rei p̄bet argumētū / epla q̄
dam grandis nup̄ edita. q̄ tōra p̄bris. tōra
cōtumelijs scater. tōra viciōssimo p̄vōz
cōfutatiōis genere cōfundit. ¶ Nūc igitur
inter hec negocioz pōdera inter amoris bu-
ius vincula / speres amori dei / speres cōte-
plationi locū esse. speres qz recogitent cum
deuoto Bern. illi qui tales sunt / dies anti-
quos z annos eternos in mēte bēant. Pro-
pterea desolata ē oīs terra. qz nemo est q̄ re-
cogitet corde. ¶ Postremo beu malozum
oīm cumulus / iā maloz seminaria iacta sūt
Et hinc verendū est / ne seges infelicissima
heresum radicibus pullulet z ineuulsi-
biliter occupet agros ecclesie. vt ipa iure nunc
obsecret. Fulcite me floribz sacroz eloqui-
ozum nō desozozozum. Stipate me ma-
lis solidaz ordinatarūqz assertionū. q̄a a-
more languet. ¶ Et ne q̄stueritis qd languet
Caput languet. pectus languet. ventrē lā-

guet. quid partes enumero. a planta pedis
vsqz ad verticem vix ē i eo sanitas. Et q̄qz
pellima sunt q̄ patit. deteriora tñ nisi miseri-
reatur ex alto sp̄sūs et amator suus expa-
uesco. ¶ Verum omittamus talia. forsan
dicitur deest hic. et necesse est vt veniāt scās
dala. Propterea saluberrimū est cōsultum
vt saluet vnusquisqz a iam suā. Et vt paulū
sper ad priora redeam. amor dei ille / est q̄
nos saluare pōt. q̄ nos in oibz cōsolari pōt
Beat⁹ Bern. rei hui⁹ manifestū est argumē-
tū. qui ancedēs amore hoc vallatus / inter
media scismata securus incescit. Sed p̄fe-
cto rara est nūc talis auis i terris. pauci ad
modū qui amorē istū dei / ad tale robur p̄-
duperunt. ¶ Cōsideranti autē mibi in ea q̄
p̄ accidens et velut ab extrinseco iuuerint
sanctū n̄m / ad amorem istū capescendū.
Reperio illa esse quatuor inter cetera. que
sunt / m̄ris deuotio. apra cōplexio. debita e-
ducatio. et solitudinis affectio. ¶ Deu-
scimus ex legēda erga liberos suos miro re-
ligionis affectu fuisse deditū. Et p̄ peccato
matris restituit filio bonū. Eccl. ij. q̄sto am-
plius p̄ meritō. Et hic sumo doctrinā mor-
ralem qz p̄dicatores ad pp̄m / maxime de-
bent ammonere m̄res vt liberos suos a p̄-
ero p̄ se nutriāt et instituant ad religionis a-
morem z cultum. qm̄ t̄p̄ibz n̄ris p̄bdolor
horribilis est defect⁹ in regimie infantium
et pueroz. Nā quasi cū ip̄o lacte bibūt sa-
niem oīm pctōz verbis et exēplis. Et rectō-
res scolarū debēt similiter eis esse. p̄ m̄ris
bus exemplo apl̄is. ad Thes. ij. Debet eē
maxima sollicitudo apud eos vt sui pueri
bonis moribz adornent. qz si nō curāt (q̄s
oīm flagitiū superat) si eos deprauāt / ip̄s
tot moribz digni sūt. qz eoz scolarēs mo-
ribz depereūt. ¶ Scōm iuuamē fuit apra
cōplexio. nā et delicata erat. et suauitate q̄-
dā mollis z pia. Et primo habuit qz eēt me-
ditatiuus. ac p̄inde p̄pter minores immersi-
onem aie in corpus ad raptus et extases as-
pra. Et scōm habuit faciliōrē deuotionem
et cōpūctiōem. sicut econtra de corde duro
dicit qz male rē. qz diabolicā obstinatiōem
imitatur. Ex ista radice dicit sc̄sus semine
us deuotus. ¶ Tertium debita educatio a
matre. dehinc in religiōis austeritate. Cō-
stat enī qz abstinētia z sobrietas / p̄parant
aiam ad sp̄ūalia facilius cōtemplanda. cre-
plo triū pueroz. ¶ Quartū iuuamē fuit so-
litudinis affectio. Itaqz credi nō pōt q̄stū

nocent cōfabulationes inter hoies dū etiā
nocue nō putauit. Hinc dicitur est q̄ amici
sunt fures sp̄is. Primū aut̄ arguementum
mētis cōposite est posse in vno loco cōsiste
re et secū morari. vt Bern. et ante eū Sene.
docuerūt. Demū dicit p̄t oia ista quat
tuor inuise de p̄ accidens Bernardū vt p̄
pheta et miraculoꝝ esset opator. inter que
ego p̄cipua illa deputo q̄ egit in cōuersiōe
illoꝝ q̄ etiā cōuertū toto nisi fugiebant.

Sed hora finē flagitat. et nos flagitemus
vt finē beatū obtinere sic languendo hic p̄
amorem diuinū possimus q̄ in futuro se
cura tranquillitate in illo collocemur. p̄stā
te dño nostro Iesu christo.

Sermo factus pa
risius p̄ eūdem doctorem in die sancti Lu
dovici francoꝝ regis.

Considerate lilia agri quō cre
scunt. Mat. vi. Lu. xij. et euā
gelio hodierno. Ad irrigan
dū lilia candidapioꝝ et castoꝝ
studioꝝ in agro mentis n̄c q̄tenus det in
crementū sp̄s cōuertamus acie nostre con
sideratiōis ad illud liliū cōuallū ex q̄ ideo
sp̄us p̄ijit q̄ est hosq̄ pascitur inter lilia.
Postulemus vt a torrens fluentoꝝ serene
gratie illabatur in nos trames aquarū salu
tariū. purificans viuificans et fecundans ste
rilitatem aie nostre. Qd̄ vt fiat nequaq̄ o
mittendū est salutaris illud aue. qd̄ aue si
veterū narrationi credit. olim litteris aure
is inscriptū fuisse rep̄tū est in lilijs / ab ore
cuiusdā sepulti miraculoso ortu germinā
tibz. qd̄ p̄terea allatū est desup p̄ os angeli
cū et nos illud pia deuotiōe recolamus di
cētes. Aue gratia plena etc. Considera
te etc. R. P. et doctissimi / ac sapiētes viri /
siderati mibi qd̄ nūc de ipsa cōsideratiōe lo
quēdū est. tū ad cōmonitiōem nostrā. tū ad
gloriosissimi regis nostri Ludouici p̄co
nū. dignū duci ipam cōsideratiōis vtilita
tem nō meis sed beati Bernardi verbis ex
primere. Cui nanq̄ alteri magis assentire
q̄ illi cōuenit. q̄ supra multos hac virtute
pollebat. et a q̄ sup hac re nō mediocris li
ber editus est. At ergo. xv. p̄. de cōsidera
tione ad Eugenū papā. Et primū qd̄ ip
sum fontē suū. i. mentē de q̄ orit / pacificat
consilio. deinō regit affectus. dirigit act.
corrigit excessus. cōponit mores vitam ha
nestat et ornat. Postremo diuinarum pari

ter et humanoꝝ rerū sciam cōfert. Et post
multa b̄mōi cōsequenter ostendit quo pa
cto ipa cōsideratiō mater est quattuor vir
tutum cardinaliū. Deinde nr̄m cōsidera
tione circa que et qualia debeam exercere
salubri p̄fundaq̄ declaratiōe p̄tractat. Hinc
videre queso q̄ latam nobis mīstrat
loquendi materiā thema nostrū qd̄ p̄mitti
tur. cōsiderate. Restrictius aut̄ tradī vide
tur dū dicit nō est solū cōsiderate. sed cōsi
derate lilia agri quō crescūt. Placet aut̄ vt
sermo noster hoc mō loquēdi euangelico
coartetur de cōsideratiōe lilioꝝ agri quō
mō crescūt. si tū ynā prius de ipsa cōsidera
tione cōsideratiōem elicero ad laudem re
gis nostri. Est aut̄ ista cōsideratiō ser
renissimus Rex Ludouic plurimū suo spe
re cōsideratiuus fuit. Doc ita vel sentire vl
dicere / certa merō cōpellit. Pollebat q̄dez
rex noster ceteris p̄tibus cū aut̄ sint cōne
pe valui sorores germane in chorea p̄cers
rima. versis mutuo vultibz et ipsa cōsidera
tione nō solū virtus est. sed directrix aurigaz
virtutū quia sublata virtus quelibet vitiū
est. p̄cipua ē cōsideratiō. P̄terea non
ne p̄fiteretur ecclesia regem nostrū dignē scē
q̄ principatū fuisse. Neminē vero magis
q̄ ipm̄ principē decet cōsideratiō. que sin
gularis quedā est mater prudētie. Nec est
p̄hi snia. it. politi. Doc in omni arte p̄faci
le est animaduētere. nam a rectoribz et ar
chitectis in omni arte si cōsideratiōem tol
lis / quid in reliq̄ sit vtilitatis nescit. Pul
eram subinde et p̄posito cōgruam narratio
nem infert Macrobi in sa. v. malibz / sub
hac quidē snia. qz verba nō teneo. Fuit in
theatrico spectaculo romē vnus histrio vel
minus qui p̄ gestus (vt solebāt) studebat ef
fingere et rep̄tare p̄sonam principis. Ex
clamauit alter histrio ipm̄ deficere a p̄prie
tate rep̄tatoris. Appellat igitur a populo
vt istius erroꝝ corrigeret. Paruit. Consti
tuit se quoq̄ velut hoīem meditabūdū et
vehementer cōsideratiū. signans et hoc
nihil magis decere principē q̄ q̄ esset con
sideratiuus. Et videte si nō eādē sniam
in sacris litteris cōsideramus. Ille rex salo
mon p̄dicauit dicēs. Proverb. xx. Rex qui
sedet in folio iudicij. Intelligite. nō in mē
sa. nō in comestatiōibus et cubilibus. neq̄
discurrens euagatiōe perulanti dissipat oē
malū intuitu suo. Et quid intuitus regis
hic aliud dat intelligi q̄ acutam agendoꝝ

RA :